

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'De Alk' in Alken

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden;
- het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 24 mei 2018 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en Schepenen van Alken werd gegeven op 27 juni 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het van het Vlaams Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.

- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het team VR van het Departement heeft in haar standpunt van 27 februari 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied 'De Alk' maakt deel uit van het Demerbekken en ligt in de vallei van de Herk en de Kleine Herk, in het centrum van de gemeente Alken.
- Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden, die grenzen aan het gemeentelijk sport en recreatiedomein 'De Alk'. Het noordelijk deelgebied omvat een parkje met gras en bomen, het zuidelijk gebied een uitrijpiste voor paarden.
- Langsheen het noordelijk kleine deelgebied stroomt de Herk (1ste categorie). Langsheen het zuidelijk deelgebied stromen de Herk (1ste categorie) en de Kleine Herk (1ste categorie).
- Het gebied is volgens het gewestplan Hasselt-Genk gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name gebied voor dagrecreatie en woongebied.
- Het gebied werd op 11 maart 2015 door de Algemene Bekkenvergadering Demerbekken als signaalgebied aangeduid omwille van de belangrijke functie in het watersysteem, het gebied heeft een belangrijk potentieel voor waterberging. Het signaalgebied is overstromingsgevoelig, ligt in het centrum van de gemeente en is nog niet volledig ingevuld.
- De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'De Alk' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden.
- Het fluviale model toont enkel kans op overstromingen vanuit de nabijgelegen Herk (1ste categorie) en de Kleine Herk (1ste categorie). Het zuidelijke deelgebied heeft een kleine kans op overstromingen en overstromingen onder klimaatverandering. Het kleine deelgebied (in het noordenwesten) toont aan de randen een kleine kans op overstromingen en overstromingen onder klimaatverandering.
- Het pluviale model toont enkel kans op overstromingen onder klimaatverandering. Het zuidelijke deelgebied heeft een middelgrote kans op overstromingen. Het kleine noordelijk deelgebied toont aan de noordelijke rand een kleine kans op overstromingen en overstromingen onder klimaatverandering.
- Vrijwaring van het gebied voor verder bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.

- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het zuidelijk deelgebied en de omgeving is het Bijzonder plan van aanleg (BPA) "Centrum II - wijzigingsplan 1 + uitbreiding vel 2" (MB 29.04.1991) van toepassing. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit voorlopig worden aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.
- De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden vrijwaart overstromingsgebieden en ondersteunt hiermee de doelstelling van het Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem structurerend te maken.
- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. Het park- en weidelandschap van De Alk, onderdeel van het Demerbekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysische karakteristieken als waterrijk gebied.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het ontwerp van plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht. Het ontwerp plan-MER wordt samen met dit besluit ter inzage gelegd in een openbaar onderzoek.
- In het gebied is er geen beschermd erfgoed aanwezig. Het plangebied is gelegen in het Onroerenderfgoedrichtplan voor de hoogstamboomgaarden in Haspengouw en Voeren (24.05.2019). Grenzend aan het zuidelijk deelgebied is een beschermde hoeve met losstaande bestanddelen gelegen, in de onmiddellijke omgeving van het kleine noordelijk deelgebied een aantal bouwkundig erfgoed elementen en tuinen. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Er bevinden zich geen bestaande Seveso-inrichtingen in of nabij het gebied. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 27 juli 2023.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving :

- het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft;
- het koninklijk besluit van 3 april 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Hasselt-Genk, en latere wijzigingen;
- de richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;
- de richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'De Alk' in Alken wordt voorlopig aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:

1. bijlage II. de toelichtingsfiche

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 6 oktober 2023

De Minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR